

Edukacja ekologiczna jednym z priorytetowych elementów realizacji CSR w PWiK Sp. z o. o. w Rybniku

dr inż. Janusz Karwot

Idea zrównoważonego rozwoju

Rozwój cywilizacji, nadmierny konsumpcjonizm, działalność produkcyjna człowieka – to główne czynniki, które wpływają na drastyczne zmiany klimatu. Takie działania prowadzą do degradacji środowiska, a tym samym ograniczają jego zasoby naturalne, które są niezbędne do funkcjonowania ludzi, flory i fauny. Tylko świadome korzystanie z dóbr, a także edukacja społeczeństwa mogą uchronić środowisko naturalne.

Ideę zrównoważonego rozwoju określa Raportu Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju z 1987 r. - *zrównoważony rozwój to taki rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie*. Inaczej mówiąc, jest to **Nasza Wspólna Przyszłość**.

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Společna odpowiedzialność biznesu, a zrównoważony rozwój

Společna odpowiedzialność biznesu (ang. Corporate Social Responsibility – CSR) to strategia zarządzania, zgodnie z którą przedsiębiorstwa w swoich działaniach dobrowolnie uwzględniają interesy społeczne, **aspekty środowiskowe**, czy relacje z różnymi grupami interesariuszy, w szczególności z pracownikami.

Jednym z aspektów CSR jest angażowanie się w ochronę środowiska naturalnego. Wśród kampanii dominują te, które skupiają się na przeciwdziałaniu zmianom klimatycznym. Działania z zakresu zrównoważonego rozwoju na tej płaszczyźnie obejmują programy edukacji ekologicznej, która kierowana jest do pracowników, klientów i lokalnej społeczności. Pozostałe działania skupiają się na redukcji zużycia energii, wody i papieru czy też zarządzaniu odpadami lub korzystaniu z energii odnawialnej

Gospodarka o obiegu zamkniętym, a zrównoważony rozwój

Gospodarki o obiegu zamkniętym

(z ang. „circular economy”) jest koncepcją zmierzającą do racjonalnego wykorzystania zasobów i ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko wytwarzanych produktów, które - podobnie jak materiały oraz surowce - powinny pozostawać w gospodarce tak długo, jak jest to możliwe, a wytwarzanie odpadów powinno być jak najbardziej zminimalizowane. Podstawowa działalność PWiK Sp. z o.o. w Rybniku, to zaopatrzenie ludzi w wodę oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.

Edukacja proekologiczna w PWiK Sp. z o.o. Rybnik

EDUKACJA EKOLOGICZNA

EDUKACJA SPOŁECZEŃSTWA

ścieżka
edukacyjna na
oczyszczalni
ścieków

wodomat

konkursy
ekologiczne dla
dzieci i młodzieży

kampanie
zachęcające do picia
wody z kranu

warsztaty
edukacyjne

EDUKACJA PRACOWNIKÓW W ZAKRESIE:

selektywnej zbiorki
odpadów przemysłowych

wpływu i znaczenia
działalności firmy na
środowisko

ograniczania zużycia
surowców np. papieru,
energii (wykorzystanie
„zielonej energii” z
instalacji na terenie
Oczyszczalni Ścieków)

Dbanie o środowisko, a także
popularyzowanie idei
proekologicznych, przy
jednoczesnym bezpiecznym
prowadzeniu działalności PWiK
Sp. z o.o. Rybnik, to jedne z
głównych założeń polityki
ekologicznej przedsiębiorstwa.

Ważna jest nie tylko edukacja
społeczeństwa, ale
i pracowników, która jest ściśle
związana z wdrożonym
Systemem Zarządzania
Środowiskowego ISO 14001,
a także z prowadzeniem zakładu
zgodnie z koncepcją gospodarki
o obiegu zamkniętym.

Edukacja proekologiczna w PWiK Sp. z o.o. Rybnik

Kampanie edukacyjne zachęcające do picia z wody z kranu

Od 2015r., przedsiębiorstwo realizuje kampanię informacyjną, zachęcającą mieszkańców do picia wody z kranu. Inicjatywa na celu nie tylko złamanie stereotypu o złej jakości wody z kranu, ale również przyczynia się do ograniczenia wytwarzania odpadów z plastiku – im więcej osób będzie sięgać po wodę z kranu, tym mniejsza będzie produkcja zużytych butelek PET.

Dodatkowo, przedsiębiorstwo udostępniło mieszkańcom wodomat, który znajduje w centrum Rybnika. Można w nim kupić wodę najlepszej jakości. Pochodzi ona z pierwszego własnego ujęcia PWiK Rybnik na ulicy Tęczowej. Takie działania również przyczyniają się do szerzenia proekologicznych nawyków w społeczeństwie.

Edukacja ekologiczna realizowana w ramach ścieżki edukacyjnej na oczyszczalni ścieków w Rybniku-Orzepowicach

Działanie na rzecz kształtowania społeczeństwa akceptującego zasady zrównoważonego rozwoju – cel: czysta woda i warunki sanitarne

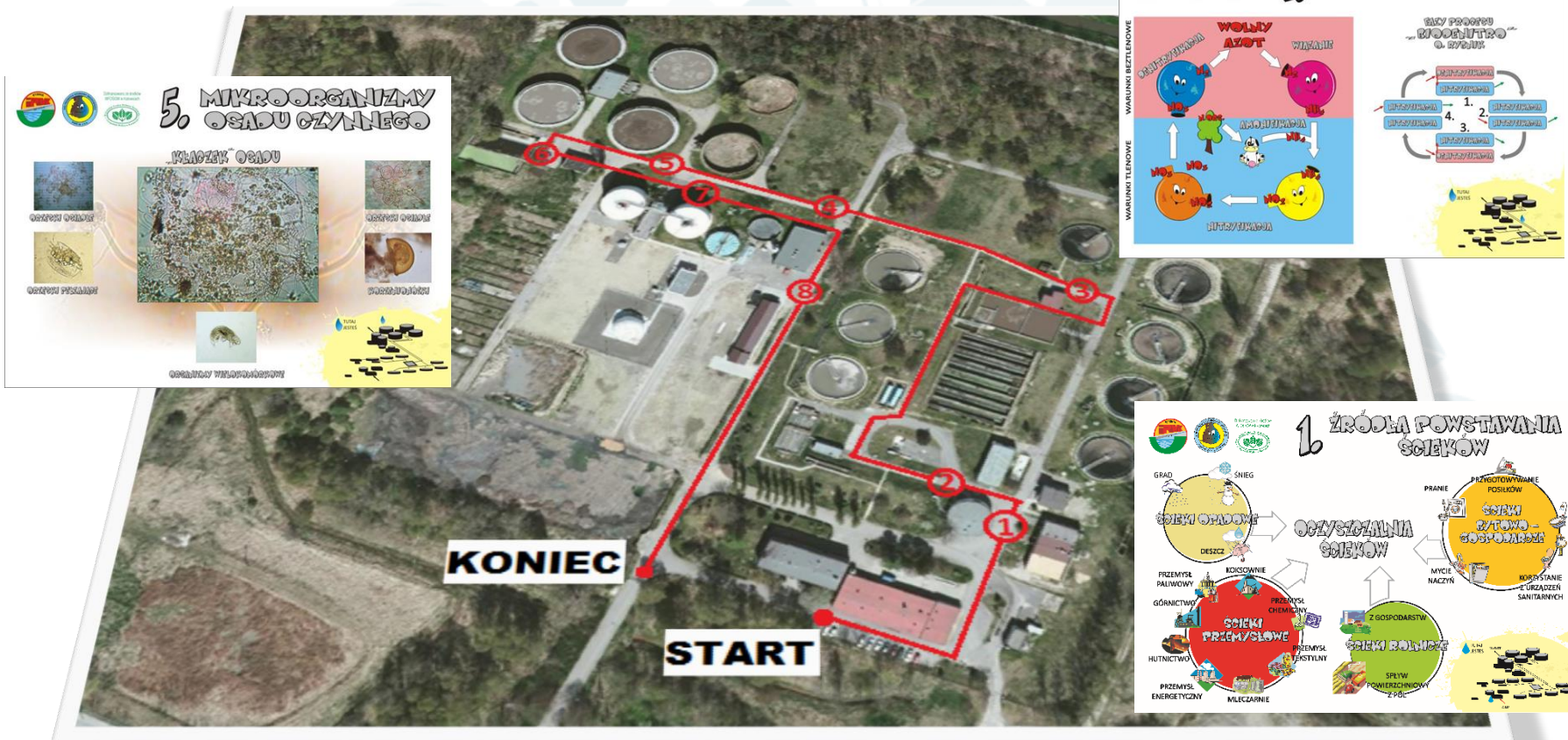

Zajęcia prowadzone w ramach ścieżki edukacyjnej na oczyszczalni ścieków mają na celu:

- 💧 Rozwijanie świadomości ekologicznej w szczególności wśród dzieci i młodzieży
- 💧 Uświadamianie i utrwalanie codziennych proekologicznych nawyków
- 💧 Przekonanie do aktywnego działania na rzecz ochrony środowiska np.: poprzez właściwą eksploatację urządzeń kanalizacyjnych
- 💧 Uświadomienie o konieczności prowadzenia gospodarki cyrkularnej poprzez zapoznanie z procesami technologicznymi w procesie oczyszczania ścieków.

Trasa ścieżki edukacyjnej na oczyszczalni ścieków w Rybniku-Orzepowicach

Punkty oznaczone na trasie ścieżki edukacyjnej odpowiadają kolejnym tablicom poglądowym zainstalowanym w celu ułatwienia zrozumienia uczestnikom zajęć niektórych pojęć i procesów.

Wirtualna oczyszczalnia

W każdej chwili, mieszkańcy Rybnika, a także inne zainteresowane osoby mogą dowiedzieć się jak przebiega proces oczyszczania ścieków, dzięki wirtualnej wycieczce z przewodnikiem po Oczyszczalni Ścieków w Rybniku-Orzepowicach.

Wirtualna mapa dostępna jest na stronie internetowej przedsiębiorstwa (pwik-rybnik.pl) w dwóch wersjach językowych – polskiej i angielskiej. Prezentacja często wykorzystywana jest podczas akcji edukacyjnej np. weekend ekologiczny w Centrum Handlowym Rybnik Plaza.

Wirtualna Oczyszczalnia została również wyróżniona w konkursie Kryształ PR-u organizowanego w ramach konferencji PR w Samorządzie i Administracji Państwowej, w kategorii najlepsza kampania promocyjno-informacyjna spółki samorządowej.

Mobilna gra terenowa – „Wpław po skarb”

Jesienią 2020r., rybnickie wodociągi po raz kolejny rozpoczęły akcję uświadamiania lokalnej społeczności w zakresie ochrony zasobów wodnych, tym razem poprzez mobilną grę – „Wpław po skarb”. Gra ma na celu poszerzanie wiedzy mieszkańców z zakresu ochrony zasobów wodnych i wpływu, jaki człowiek każdego dnia wywiera na wody podziemne i powierzchniowe.

„Wpław po skarb” to bezpieczna gra terenowa, która została udostępniona w darmowej aplikacji ActionTrack. Trasa gry biegnie spacerowym szlakiem od Wodomatu na ul. Skłodowskiej-Curie, przez park tematyczny, deptak, ulicą T. Kościuszki, a stamtąd do Rynku, gdzie czeka na mieszkańców finał gry. Gra oprócz charakteru edukacyjnego, miała również zachęcić mieszkańców do spędzania czasu na świeżym powietrzu.

**WPŁAW
PO SKARB**
GOŃ WODĘ!

Rybnickie wodociągi
zapraszają do gry miejskiej

Razem z **Drobinką**
poszukaj skarbu

Start gry: **1 września 2020 roku**

Ściągnij aplikację ACTION TRACK i pobierz kod QR
ze strony: www.pwik-rybnik.pl/gra

Konkursy dla dzieci i młodzieży

Jedną z form kształtowania postaw proekologicznych i świadomości ekologicznej jest organizacja konkursów plastycznych i fotograficznych dla dzieci i młodzieży.

KONKURS FOTOGRAFICZNY

Konkurs został zorganizowany w 2017r., w związku z Światowym Dniem Wody. Nadesłane zdjęcia miały przedstawiać zależność między wodą, a człowiekiem. Oprócz nagród dla laureatów, przewidziano również upominki dla szkół, z których przyłynęło najwięcej zgłoszeń – poidelka z wodą do picia.

Zdjęcia laureatów konkursu

Do 31 marca 2017 roku wykonaj fotografię na której pokażesz człowieka i wodę w różnych codziennych sytuacjach. Najlepsze prace otrzymają nagrody, a szkole, która zgłosi najwięcej prac PWIK Rybnik udostępni poidelko - źródło wody.

KONKURS FOTOGRAFICZNY
dla dzieci i młodzieży
organizowany przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rybniku w ramach
{ ŚWIATOWEGO DNIA WODY 2017 }

H₂O - moja

Konkursy dla dzieci i młodzieży

KONKURSY PLASTYCZNE

Przedsiębiorstwo organizuje również konkursy plastyczne dla okolicznych szkół. Jeden z nich dotyczył wykonania plakatu zachęcającego do korzystania z wodomatu.

Taka forma edukacji w szkołach cieszy się dużą popularnością. Dzieci oprócz możliwości wygrania atrakcyjnych nagród dla siebie i szkoły, nabywają świadomości i nawyków ekologicznych.

Światowy Dzień Wody to okazja do zachęcania uczniów do picia wody z kranu. Oprócz konkursów fotograficznych i plastycznych, przedsiębiorstwo ogłasza również konkursy na najlepszą kampanie lub hasło zachęcające do korzystania z rybnickiej „kranówki”.

Podsumowanie

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rybniku, oprócz swojej podstawowej działalności jaką jest dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków, realizuje również działania edukacyjne z zakresu ekologii, tym samym działając zgodnie z ideą społecznej odpowiedzialności biznesu.

Uświadamianie lokalnej społeczności to nie tylko przedstawienie działalności przedsiębiorstwa np. dzięki wycieczkom szlakiem ścieżki edukacyjnej na oczyszczalni ścieków, ale również zachęcanie do picia wody z kranu czy informowanie o znaczeniu zasobów wodnych w życiu człowieka. Dzięki organizowanym spotkaniom np. podczas dni otwartych z okazji Dnia Wody, firma aktywizuje również do działań na rzecz ochrony środowiska każdego indywidualnego mieszkańca niezależnie od wieku poprzez prawidłowe korzystanie zarówno z urządzeń kanalizacyjnych jak i wodociągowych.

Prowadzone kampanie edukacyjne zmieniają świadomość mieszkańców, dzięki czemu nie tylko przedsiębiorstwo, ale również klienci przyczyniają się do ochrony środowiska i jego zasobów wpisując się tym samym w ideę zrównoważonego rozwoju.

Źródła

Literatura

1. Murawski T. (2010). *Społecznie odpowiedzialny biznes w aspekcie ochrony środowiska na rynku kapitałowym w ujęciu wybranych instytucji międzynarodowych*
2. Zarębska J. (2017). *Gospodarka o obiegu zamkniętym drogą do zrównoważonego rozwoju*
3. M.K. Terlecka (2014). *Edukacja ekologiczna. Wybrane problemy*
4. A. Hłobił (2010). *Teoria i praktyka edukacji ekologicznej na rzecz zrównoważonego rozwoju*

Strony internetowe

1. <https://www.parp.gov.pl/csr>
2. <https://www.gov.pl/web/klimat/goz>
3. <https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologia/zrownowazony-rozwoj>

Materiały

1. Materiały i dokumenty PWiK Sp. z o.o. w Rybniku

Dziękuję za uwagę

*II miejsce w konkursie fotograficznym organizowanym
przez PWiK Sp. z o.o. w Rybniku*

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji
Sp. z o.o. w Rybniku